



REPERE ACTUALE PRIVIND PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ, INSTRUMENT CARE PROMOVEAZĂ FINANȚAREA PENTRU REZULTATE – SPRIJIN FINANCIAR DIRECT PENTRU MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

CURRENT BENCHMARKS ON THE NATIONAL RECOVERY AND RESILIENCE PLAN, AN INSTRUMENT THAT PROMOTES FINANCING FOR RESULTS – DIRECT FINANCIAL SUPPORT FOR THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE

Drd. Carmen-Gabriela NIȚU (CHITAFES)*

În articolul de față, se va trata pe larg rolul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), un subiect care merită atenție, deoarece reprezintă un suport bugetar pentru reforme, un nou mecanism care a fost gândit pe o logică total diferită, corelat cu abordarea utilizată pentru managementul fondurilor de coeziune și care va reliefa faptul că, printre instituțiile implicate cu actualizarea acestui plan, a fost inclus și Ministerul Apărării Naționale. La nivelul statului român, „Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a fost mandatat coordonator și responsabil cu procesul de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană”. Ministerul Apărării Naționale are calitatea de instituție implicată în următoarele domenii de intervenție: transport, sănătate, educație, cercetare, inovare, digitalizare, precum și reziliență în situații de criză. Prin intermediul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR), Uniunea Europeană (UE) acordă statelor membre sprijin financiar, pentru implementarea unor reforme și investiții sistemice și structurale, armonizat cu prioritățile și politicile UE.

This article will discuss in detail the role of the National Recovery and Resilience Plan (NPRR), a topic that deserves attention, because it is a budget support for reform, a new mechanism that has been thought on a totally different logic, correlated with the approach used for the management of cohesion funds and will also highlight the fact that the Ministry of National Defence was introduced among the institutions involved in updating this plan. At the level of the Romanian state, “the Ministry of European Investments and Projects was mandated to coordinate and be responsible for the process of elaboration and negotiation of NPRR with the European Commission”. The Ministry of National Defence has the quality of institution involved in the following fields of intervention: Transport, Health, Education, Research, innovation, digitalization as well as Resilience in crisis situations. Through the Recovery and Resilience Mechanism (RRF), the European Union (EU) provides funded Member States for the implementation of systemic and structural reforms and investigations, harmonized with EU priorities and policies.

Cuvinte-cheie: Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR); Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR); investiții; fazare.

Keywords: National Recovery and Resilience Plan (NPRR); Recovery and Resilience Mechanism (MRR); investments; phasing.

În acest articol, mi-am propus să scot în evidență rolul și importanța Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), acest nou instrument pe care Comisia Europeană îl pune la dispoziția statelor membre, document care se imaginează și se implementează pe o cu totul altă logică față

de cea specifică fondurilor europene structurale și de investiții. Prin intermediul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR), Uniunea Europeană (UE) atribuie statelor membre suport bugetar pentru implementarea unor reforme și investiții sistemice și structurale, armonizat cu prioritățile și politicile UE, în contextul apariției pandemiei de COVID-19, suport care va corija perspectivele economice pentru anii următori în UE.

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”
e-mail: gabrielachitafes@gmail.com

Rezultatele volatile și impredictibile pe termen mediu și lung se vor reflecta în toate sectoarele economiei. Nicio economie nu poate să se dezvolte, să se transforme sau să se modernizeze, dacă nu este susținută financiar. Investițiile sunt un adevărat reper al dezvoltării economice contemporane.

De aceea, în vederea definirii reformelor atât de esențiale pentru țara noastră, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) colaborează îndeaproape cu ministerele de linie și cu autoritățile publice centrale de specialitate, nominalizate conform Memorandumului cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la PNRR”, aprobat în ședința de Guvern din 20 ianuarie 2021.

În acest context, MIPE a demarat toate demersurile pentru elaborarea PNRR încă din perioada octombrie-noiembrie 2020, când a fost realizată o primă versiune a documentului, conform formei inițiale a Propunerii de Regulament nr.480/2020. Aceasta a fost prezentată în data de 26 noiembrie 2020 și a fost publicată în consultare, astfel încât au urmat, în perioada noiembrie-decembrie 2020, primele discuții tehnice cu Comisia Europeană. Astfel, varianta inițială a PNRR a fost structurată pe trei piloni de investiții care includeau și reformele adiacente, iar în prezent, prin actualizarea PNRR, se urmărește încadrarea în noile prevederi ale Regulamentului Parlamentului European și ale Consiliului de instituire a MRR, respectiv încadrarea domeniilor de intervenție cuprinse în PNRR, în cei șase piloni definiți prin Regulamentul MRR, și anume: Pilonul 1 „Tranziția spre o economie verde”; Pilonul 2 „Transformarea digitală”; Pilonul 3 „Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă”; Pilonul 4 „Coeziunea socială și teritorială”; Pilonul 5 „Sănătate și reziliență instituțională”; Pilonul 6 „Copii, tineri, educație și competențe”.

Este bine de știut că MIPE, în calitatea sa de coordonator și responsabil cu procesul de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană, a demarat procesul de actualizare a PNRR, fiind instituită, în acest sens, o comisie tehnică, pentru a aduce contribuții PNRR, din componența căreia fac parte reprezentanții ministerelor de linie cu competențe pe domeniile vizate. Mai mult decât atât, în vederea negocierii cu Comisia Europeană, MIPE a propus includerea și a unei serii de reuniuni cu reprezentanți ai Administrației Prezidențiale,

ai vicepremierului coordonator, ai Secretariatului General al Guvernului, ai Ministerului Finanțelor, ai Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului¹, precum și cu reprezentanți ai ministerelor de linie în vederea asigurării unei cât mai eficiente funcționalități, în domeniul cărora sunt prevăzute activități și proiecte în PNRR.

Perioada de finalizare a implementării tuturor obiectivelor stabilite nu poate depăși data de 31 august 2026, nu va exista posibilitatea de fazare și nici nu vor fi finanțate proiecte începute înainte de 1 februarie 2020, însă vor putea fi decontate cheltuielile efectuate după 1 februarie 2020.

În ceea ce privește termenul de fazare, putem spune că acesta denumește *modul de organizare a finanțării unui proiect pe parcursul a două perioade de programare, cu scopul de a se limita riscul unor proiecte nefinalizate (care ar fi, astfel, neeligibile) și de a spori absorbția în prima fază*². Altfel spus, conform Articolului 40, litera (d), din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, „statul membru sau autoritatea de gestionare furnizează Comisiei următoarele informații privind proiectele majore: un calendar de execuție și, în cazul în care perioada de aplicare a operațiunii în cauză ar trebui să fie mai mare decât perioada de programare, tranșele pentru care se cere o cofinanțare comunitară pe perioada de programare 2007-2013”³, *fazarea proiectelor reduce riscul de dezangajare a fondurilor, în cazul în care proiectele nu sunt finalizate până la închidere*.

Având în vedere că nu va exista posibilitatea de fazare, proiectele trebuie să fie mature și fezabile și să aibă un impact semnificativ pentru dezvoltarea economică a României.

Punerea în practică a măsurilor instituite de MIPE, respectiv elaborarea unui plan de lucru și conceperea unui calendar de consultări atât cu toate ministerele de linie responsabile, cât și cu reprezentanții sectorului privat, ai societății civile, cu sindicatele și cu ceilalți parteneri de dialog, a avut drept consecință mobilizarea rapidă a tuturor entităților implicate în actualizarea PNRR.

Un aspect important care nu trebuie neglijat este faptul că, până la data de 20 ianuarie 2021, au fost nominalizate echipele la nivel tehnic și de coordonatori răspunzători de elaborarea componentelor aferente fiecărui minister responsabil.

În acest sens, în perioada 01-05.02.2021, au avut loc consultări publice cu instituțiile interesate pentru fiecare domeniu, după cum urmează:



- 01.02.2021 – transport și mediu, schimbări climatice, energie, eficiență energetică și tranziție verde;

- 02.02.2021 – dezvoltarea localităților, patrimoniul cultural și îmbunătățirea fondului construit;

- 03.02.2021 – sănătate și educație;

- 04.02.2021 – mediu de afaceri, ecosisteme antreprenoriale și cercetare, inovare, digitalizare;

- 05.02.2021 – agricultură și dezvoltare rurală și reziliență în situații de criză.

A doua rundă de consultări publice cu instituțiile menționate mai sus este prevăzută pentru săptămâna 15-19.02.2021. În această rundă de consultări, MIPE, împreună cu ministerele de linie vor avea în vedere următoarele aspecte:

- determinarea metodelor și mijloacelor de implementare a reformei și identificarea investițiilor, în conexiune cu obiectivele fiecărei componente,

- stabilirea obiectivelor de etapă, a țintelor financiare, precum și a costurilor aferente reformelor și investițiilor.

Totodată, pe tot parcursul lunii februarie, se desfășoară lucrările efective ale echipelor tehnice pe domenii de intervenție pentru definirea corectă a reformelor în înțelegerea MRR.

În ceea ce privește consultările publice, inclusiv cu partenerii sociali și economici, menționăm faptul că, în perioada 08-12.02.2021, au loc, zilnic, o serie de dezbateri tematice publice cu partenerii din mediul de afaceri, cu ONG-uri și cu toți cei interesați de actualizarea Programului Național de Redresare și Reziliență, respectiv:

- 08.02.2021 – Tineret și Dezvoltare Rurală și FNGAL;

- 09.02.2021 – Asociația Municipiilor, Comunitatea de Business și Declic;

- 10.02.2021 – Asociația Consiliilor Județene și Dezvoltarea Societății Civile;

- 11.02.2021 – ONG-uri sărăcie și Asociația Comunelor;

- 12.02.2021 – ONG-uri mediu și Sindicatul și Patronatele⁴.

Totodată, termenul de actualizare a PNRR, într-o formă finală, este sfârșitul lunii februarie 2021. Acest lucru ne conduce la ideea că trebuie avută în vedere corelarea proiectelor PNRR cu țintele specifice, cuprinse în recomandările de țară⁵. Reformele și investițiile care vor fi asumate prin PNRR au ca bază analize, studii, strategii ale instituțiilor implicate în acest demers. Documentele

de la care s-a plecat sunt Rapoartele de țară ale Comisiei Europene pentru anii 2019-2020.

După finalizarea pașilor prezentați mai sus, în perioada 08-31.03.2021, vor avea loc discuții informale cu serviciile Comisiei Europene (SG RECOVER) în vederea negocierii versiunii actualizate a PNRR.

Promovarea importanței implicării Ministerului Apărării Naționale în procesul de actualizare a PNRR

M-am întrebat întotdeauna, din postura de auditor public intern/consilier în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și, totodată, de doctorandă în domeniul științelor militare, cum vom putea îmbunătăți capacitățile militare naționale și cum reușim să identificăm soluții practice pentru a se putea accesa și utiliza fondurile europene de către Ministerul Apărării Naționale, ca resursă extrabugetară în modernizarea armatei în România.

Acest stadiu al cercetării noastre științifice a dus la îndeplinirea unuia dintre obiectivele esențiale, respectiv acela de a identifica și de a furniza elemente utile societății românești prin accesarea fondurilor europene de către Ministerul Apărării Naționale în vederea atingerii obiectivelor strategice de securitate.

Astfel, contribuția Ministerului Apărării Naționale în realizarea actualizării PNRR considerăm că reprezintă un pas important, prin implicarea și participarea activă și responsabilă a echipelor tehnice desemnate, în vederea prezentării modalității de lucru și a definitivării procesului de elaborare. Reprezentanții Ministerului Apărării Naționale au fost prezenți la reuniunile din domeniile: transport, sănătate, educație, cercetare, inovare, digitalizare, precum și reziliență în situații de criză.

Misiunea comună, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, este identificarea acelor proiecte și investiții noi sau aflate în derulare (începând cu februarie 2020), în conexiune cu obiectivele fiecărei componente și cu reformele respective.

Totodată, Ministerul Apărării Naționale trebuie să elaboreze o listă cu investiții (proiecte) considerate a fi eligibile, adecvate, relevante, fezabile și mature prin prisma regulamentului MRR. Pentru a veni în sprijinul ministerelor de linie, inclusiv Ministerului Apărării Naționale și instituțiilor, organizațiilor și

Domenii de intervenție și responsabili

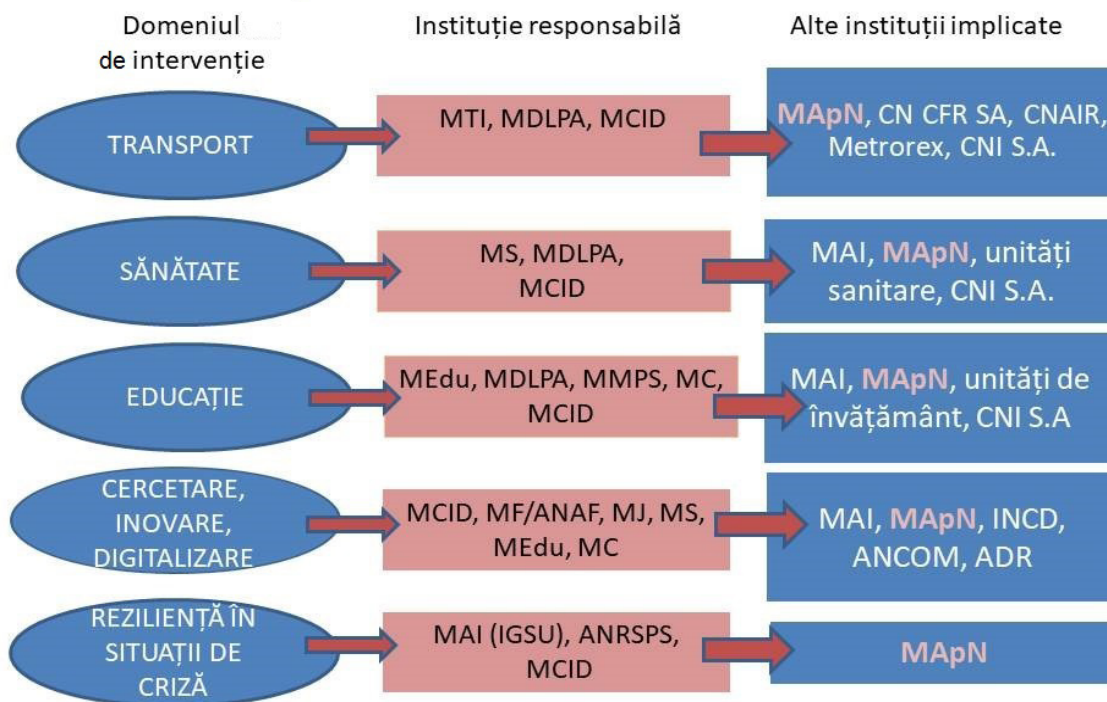


Figura 1 Principalele domenii de intervenție și responsabili

Sursa: Adaptare după Memorandumul: *Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la PNRR*, 2021, pp. 3-4.

persoanelor fizice interesate de actualizarea PNRR, MIPE propune și publică o Fișă de Reforme și Investiții, această fișă fiind, practic, un instrument prin intermediul căruia se pot formula și transmite propuneri pentru actualizarea PNRR într-o formă „standardizată și simplificată”⁶.

În altă ordine de idei, în vederea definitivării cu celeritate a listei de investiții și reforme pentru fiecare domeniu, s-a impus ca Ministerul Apărării Naționale să desemneze un coordonator la nivel politic, precum și un reprezentant la nivel tehnic, responsabili de menținerea dialogului permanent cu MIPE⁷.

Ministerul Apărării Naționale, în calitate de instituție implicată în elaborarea și actualizarea PNRR, sprijină ministerele de linie, desemnate instituții responsabile pe anumite domenii de intervenție, în vederea prezentării unui program adecvat de reforme profunde ale unor domenii esențiale pentru statele membre ale UE, menite să abordeze deficiențele structurale ale economiilor și să asigure creșterea capacității acestora de reziliență în fața provocărilor viitoare. Propunerile formulate,

care urmează a fi incluse în PNRR, trebuie să se refere la unele reforme din domeniul respectiv. Aceste reforme se vor urmări prin ”milestones”, care au în componența lor ”targets” și obiective de etapă sau jaloane, după cum sunt definite în regulament.

O altă condiționalitate care trebuie avută în vedere vizează maturitatea proiectelor propuse a fi finanțate în plan de către Ministerul Apărării Naționale, un element foarte important în acest sens fiind obligativitatea ca proiectele să fie finalizate până la 31 august 2026.

În ceea ce privește complementaritatea și orientarea PNRR, sugestia Comisiei Europene adresată autorităților române a fost de orientare către alte surse de finanțare, PNRR fiind, practic, o variantă pentru reformele care nu pot fi finanțate din alte surse de finanțare, gen fonduri structurale, programe gestionate direct de Comisia Europeană.

Ulterior, se stabilesc obiectivele de etapă, țintele financiare, precum și costurile aferente reformelor și investițiilor. Obiectivele de etapă și țintele trebuie să se refere la un cadru temporal,



începând cu anul 2021 până în anul 2026, având în vedere că vor exista două cereri de plată în fiecare an, pentru care se va prezenta progresul pe obiectivele de etapă și ținte. În cazul în care, obiectivele de etapă și țintele nu se realizează, costurile aferente respectivei investiții vor fi suportate din bugetul de stat.

PNRR trebuie să prezinte un set de reforme profunde ale unor domenii de intervenție esențiale pentru statele membre ale UE, menite să abordeze deficiențele structurale ale economiilor și să asigure creșterea capacității acestora de reziliență în fața provocărilor viitoare.

În vederea asigurării unei abordări unitare, negocierile sectoriale se vor desfășura sub coordonarea MIPE, iar Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Externe vor facilita organizarea discuțiilor informale cu serviciile Comisiei Europene.

Ca urmare a acestui fapt, în prezent, România se află într-o poziție favorabilă consolidării capacității naționale de apărare, și suntem, totodată, martorii configurării parteneriatelor dintre Ministerul Apărării Naționale și următoarele ministere de linie responsabile prin efort comun, în conformitate cu Memorandumul „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la PNRR”: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, domeniul de intervenție transport; Ministerul Sănătății, domeniul de intervenție sănătate; Ministerul Educației, domeniul de intervenție educație; Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, domeniul de intervenție cercetare, inovare, digitalizare; Ministerul Afacerilor Interne, domeniul de intervenție reziliență în situații de criză.

Data limită, acordată României, până la care se poate transmite oficial Comisiei Europene PNRR este 30 aprilie 2021. Conform ultimelor informări din partea Comisiei Europene, aprobarea regulamentului este estimată pentru luna februarie 2021, iar termenul de transmitere a planului poate fi decalat. În cadrul PNRR, investițiile și reformele trebuie prezentate ca un pachet coerent, pornind de la Recomandările Specifice de Țară (RST) 2019-2020. De asemenea, trebuie luat în considerare faptul că este necesar ca investițiile și reformele aferente planului să contribuie în proporție de 37% la obiectivul de schimbări climatice și, în proporție de 20%, la obiectivul de digitalizare. Prin OUG nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea PNRR necesar României pentru accesarea de

fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul MRR, MIPE a fost mandatat coordonator și responsabil cu procesul de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană⁸.

Suntem cu totul de acord că, pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR, fiecare stat membru al UE trebuie să compună propriul PNRR, prin care își decide domeniile prioritare de investiții. Țara noastră se află în acest stadiu. Având în vedere intervalul de timp foarte scurt pe care România îl are la dispoziție, trebuie să ne canalizăm atenția și să ne concentrăm pe acest dosar prioritar, să dăm dovadă de angajament și determinare în actualizarea PNRR, dar și de conlucrare, deschidere și soluții prompte.

În acest context, Ministerul Apărării Naționale, ca parte a administrației publice, prin structurile specializate și prin toate entitățile componente, trebuie să fie pregătit permanent, pentru transformările și provocările prezente și viitoare. În definitiv, Ministerul Apărării Naționale va insera în PNRR agenda de reforme și investiții proiectate, în conformitate cu obiectivele de politică ale UE, ținând seama de tranzițiile verzi și digitale. În vederea păstrării sănătății și bunăstării cetățenilor din Europa și din întreaga lume, sunt necesare acțiuni rapide și susținute de către toți actorii societății. De asemenea, constatăm că PNRR conține măsuri care vizează abordarea deficiențelor economiilor statelor membre și stimularea potențialului de creștere al economiei statului membru în cauză, favorizând crearea de locuri de muncă și atenuând efectele negative ale crizei, promovând, în același timp, egalitatea de gen și tranziția verde⁹.

Caracterul complex al Mecanismului de redresare și reziliență

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU –, în valoare de 750 de miliarde de euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, de Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 - 2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza COVID-19 și consecințelor sale economice. MRR este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde de euro¹⁰.

România are alocat un buget estimativ de aproximativ 30,5 de miliarde de euro, destinat

acestui instrument de finanțare MRR, din care 13,8 miliarde de euro sunt structurați sub formă de granturi, și 16,7 miliarde de euro, sub formă de împrumuturi. Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026¹¹.

Se constată că MRR reprezintă un mecanism propus de Comisia Europeană la 28 mai 2020, în vederea sprijinirii, prin granturi și împrumuturi, a investițiilor publice și reformelor din statele membre, ajutându-le să treacă peste impactul economic și social al pandemiei de COVID-19, precum și peste dificultățile aferente tranziției flagship și celei digitale, prin Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a MRR nr. 408/2020¹². Mecanismul de redresare și reziliență („mecanismul”) propus va acorda sprijin financiar la scară largă pentru investițiile și reformele publice care sporesc reziliența economiilor statelor membre și le pregătesc mai bine pentru viitor. Mecanismul va ajuta statele membre să abordeze provocările economice și sociale cu care se confruntă și mai acut în urma crizei în diverse domenii, cum ar fi aspectele sociale, ocuparea forței de muncă, competențele, educația, cercetarea și inovarea, aspectele legate de sănătate, dar și cele legate de mediul de afaceri, inclusiv de administrația publică și sectorul financiar¹³.

În altă ordine de idei, MRR este, de asemenea, un instrument care promovează finanțarea pentru rezultate, respectiv sprijin financiar direct pentru atingerea rezultatelor propuse și implementarea reformelor și a investițiilor publice ale statelor membre, ca răspuns la provocările identificate în semestrul european¹⁴.

Prin urmare, reprezentanții MIPE sunt responsabili de analizarea și armonizarea propunerilor transmise de ministerele de linie pe baza recomandărilor formulate de partenerii de dialog. Misiunea și efortul comun al MIPE, precum și al ministerelor de linie implicate în proces este de a identifica provocările menționate în RST, care reprezintă atât probleme structurale,

cât și probleme stringente. Ulterior, se definesc reformele. Reformele incluse în PNRR trebuie să acopere echilibrat cei 6 piloni, agreeți la nivel european: tranziția verde; transformarea digitală; economie și competitivitate; coeziune socială; sănătate și reziliență instituțională; noua generație (tineri și copii). PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme, propuse în baza Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020. În spiritul MRR, reformele și investițiile trebuie să se susțină reciproc. Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare.

În cadrul MRR, prin *investiție* se înțelege orice cheltuială pentru o activitate, proiect sau altă acțiune în domeniul de aplicare a Regulamentului. Investițiile trebuie să conducă la îndeplinirea obiectivelor Planului. În cadrul PNRR, poate fi utilizată o gamă vastă de mijloace, pentru implementarea reformelor. De exemplu: conceperea unor politici publice noi sau actualizate; reglementări (legi, acte normative, proceduri) elaborate și implementate; construcție și modernizare de infrastructură, cu respectarea principiului „a nu prejudicia semnificativ” (înseamnă a nu sprijini sau a nu desfășura activități economice care dăunează semnificativ unui obiectiv de mediu, astfel cum se menționează, după caz, în Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului [15] – Regulamentul UE privind taxonomia. Comisia elaborează un ghid tehnic orientativ privind aplicarea practică a principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, ținând seama de regulamentul respectiv¹⁵); achiziția de echipamente; subvenții; vouchere; granturi sau scheme de granturi; împrumuturi sau garanții pentru împrumuturi; acțiuni de întărire a capacităților administrative și de eficientizare a autorităților publice centrale și locale.

MRR sprijină financiar investițiile și reformele cu impact real și de durată asupra economiei și societății. Măsurile propuse răspund provocărilor identificate în contextul semestrului european, susținând tranziția verde și transformarea digitală, precum și creșterea economică, reziliența socială și economică și crearea de locuri de muncă. PNRR trebuie să intervină cu reforme și investiții în următoarele domenii: transport; mediu, schimbări climatice, energie, eficiență energetică și tranziția verde; dezvoltarea localităților urbane, valorificarea patrimoniului cultural și natural și turism;



agricultură și dezvoltare rurală; sănătate; educație; mediu de afaceri; cercetare, inovare, digitalizare; îmbunătățirea fondului construit; reziliență în situații de criză¹⁶.

Concluzii

Având în vedere termenul foarte redus de transmitere a PNRR către Comisia Europeană, respectiv sfârșitul lunii aprilie 2021, este necesar un efort conjugat al tuturor ministerelor de linie în domeniul cărora sunt prevăzute activități și proiecte în PNRR, cu implicarea Administrației Prezidențiale, a Guvernului, a vicepremierului coordonator, precum și a Secretariatului General al Guvernului și a Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului¹⁷, inclusiv a Ministerului Apărării Naționale.

La nivel internațional, schimbările au o dinamică rapidă, iar procesul de modernizare, dezvoltare și transformare a Ministerului Apărării Naționale din punctul de vedere al apărării și al securității României necesită un set de proiecte, care să fie în strânsă corelare cu investițiile.

Modernizarea este un proces permanent, care necesită colaborare între toate domeniile, respectiv: transport, sănătate, educație, cercetare, inovare, digitalizare, precum și reziliență în situații de criză, precum și un proces multidimensional, care este influențat atât de factorii interni ai României, precum economia națională, deciziile politice, cât și de factorii externi, cum ar fi schimbările politico-militare internaționale.

NOTE:

1 *** Memorandum, *Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Redresare și Reziliență*, Guvernul României, <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-2.pdf>, accesat la 13.02.2021.

2 *** *Raportul special nr. 17, Acțiunile întreprinse de Comisie și de statele membre în ultimii ani ai programelor din perioada 2007-2013 au abordat problema absorbției scăzute, dar nu au pus suficient accentul pe rezultate*, Curtea de Conturi Europeană, 2018, https://www.ec.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_17/SR_ABSORPTION_RO.pdf, accesat la 14.02.2021.

3 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32006R1083>, accesat la 14.02.2021.

4 <https://mfe.gov.ro/pnrr/>, accesat la 13.02.2021.

5 *** *Raportul de țară din 2020 privind România care însoțește documentul Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Eurogrup*, <https://ec.europa.eu/info/>

[sites/info/files/2020-european_semester_country-report-romania_ro.pdf](https://mfe.gov.ro/pnrr/), accesat la 13.02.2021.

6 <https://mfe.gov.ro/pnrr/>, accesat la 13.02.2021.

7 Memorandum, *Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Redresare și Reziliență*, Guvernul României, <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-2.pdf>, accesat la 13.02.2021.

8 <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-7.pdf>, accesat la 07.02.2021.

9 *Amendamentul 48, Propunere de regulament, Anexa II – punctul 2 – paragraful 3 – punctul 2.4 – paragraful 1 – paragraful 1 – liniuța 1*, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0214_RO.html, accesat la 07.02.2021.

10 <https://mfe.gov.ro/pnrr/>, accesat la 07.02.2021.

11 *Ibidem*.

12 <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-7.pdf>, accesat la 07.02.2021.

13 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R\(02\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R(02)&from=RO), accesat la 07.02.2021.

14 *** *Regulamentul pentru stabilirea Mecanismului de redresare și reziliență*, art. 17, versiune actualizată, decembrie 2020.

15 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0214_RO.html, art. 2, accesat la 07.02.2021.

16 <https://mfe.gov.ro/pnrr/>, accesat la 07.02.2021.

17 *** Memorandumul *Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Redresare și Reziliență*, <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-7.pdf>, accesat la 07.02.2021.

BIBLIOGRAFIE

*** *Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență*, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:ea3d5577-a4e7-11ea-bb7a-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_1&format=PDF

*** *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4301854&from=RO>

*** *Ordonanța de urgență nr. 155, din 3 septembrie 2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de relansare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul mecanismului de redresare și reziliență*, <https://www.legisplus.ro/Intralegis6/oficiale/afis.php?f=229799>

*** Memorandumul *Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire*

la PNRR, <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-7.pdf>

*** *Raportul de țară din 2020 privind România care însoțește documentul Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Eurogrup*, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-romania_ro.pdf

*** *Recomandările specifice de țară din 2019, Recomandare a Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2019*, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10176-2019-INIT/ro/pdf>

*** *Recomandările specifice de țară din 2020, Recomandare a Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2020*, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8442-2020-COR-1/ro/pdf>

*** *Comunicarea Comisiei Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0575&from=en>

*** *Forma intermediară a Regulamentului facilitatea de redresare și reziliență*, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>

*** *Regulamentul pentru stabilirea Mecanismului de redresare și reziliență, versiune actualizată, decembrie 2020.*

*** *Raportul special nr. 17, Acțiunile întreprinse de Comisie și de Statele Membre în ultimii ani ai programelor din perioada 2007-2013 au abordat problema absorbției scăzute, dar nu au pus suficient accentul pe rezultate*, Curtea de Conturi Europeană, 2018, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_17/SR_ABSORPTION_RO.pdf

<https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-7.pdf>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2020/12/17/multiannual-financial-framework-for-2021-2027-adopted/>

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10176-2019-INIT/ro/pdf>

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0214_RO.html, Amendamentul 48, Propunere de regulament, Anexa II – punctul 2 – paragraful 3 – punctul 2.4 – paragraful 1 – paragraful 1 – liniuța 1.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R\(02\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R(02)&from=RO)

<https://mfe.gov.ro/pnrr/>

<https://www.legisplus.ro/Intralegis6/oficiale/afis.php?f=229799>

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R\(02\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020PC0408R(02)&from=RO)

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0214_RO.html, art. 2

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-romania_ro.pdf